

KURIER WILEŃSKI

DIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840

nr 77 (12733)

ŚRODA, 18 października 1995 r.

cena 60 ct

Prezydent interesował się przygotowaniem Pałacu Prezydenckiego

W wtorek prezydent republiki Algirdas Brazauskas odwiedził nowy gmach Urzędu Prezydenta, interesował się badaniami archeologicznymi, projektowaniem i pracami restauracyjnymi.

Jak wiadomo, urząd prezydenta powstanie w reprezentacyjnym XIX-wiecznym zespołach na Starówce stołecznej, w którym w ostatnich latach zmieszkała się Ambasada Francuska i dotychczas istniejący Pałac Pracowników Sztuki Litwy.

W pomieszczeniu, wydzielanym przez Ambasadę Francuską na parterze gmachu od początku października już pracują niektóre służby Urzędu Prezydenta. Przeniosły się tu komisja ds. doradcy ds. nauki, kultury, oświaty, sportu i in.

Zgodnie z projektem przystosowania zespołu reprezentacyjnego do potrzeb Urzędu Prezydenta,

gabinet prezydenta Litwy mieścić się będzie w pierwszym piętrze. Będą tu również sale oficjalnych rozmów i narad, przewidziane są specjalne miejsce na rozmowy poufne, na sekretariat, gabinety ochrony, inne pomieszczenia. Na piętrze zostanie utworzona sala posiedzeń doradców, w miejscu obecnego holu i szatni będzie centrum prasowe oraz sala konferencji prasowych. W piwnicy, jak i poprzędni, pozostaną kawiarnie, będzie tu również laboratorium filmowe i videostudio, różne służby techniczne.

Obecnie w gmachu demontuje się salę kinową, jeszcze w tym roku ma być zmienione pokrycie dachu, zostaną uporządkowane balkony oraz wykonane inne prace. Reprezentacyjna część Urzędu Prezydenta ma być ukończona do lipca przyszłego roku.

(ELTA)

Przedłużono okres ważności gminnych ksiąg gospodarczych

Rząd Litwy przedłużył okres ważności ksiąg gospodarczych wileńskich (apilnik), który miał wyjść w tym roku.

W ksiągach tych rocznicze wstawiane są dane o mieszkańcach gmin, ziemi i zasiewach, bydło, budowlach. Korzystają z nich instytucje finansowe, oświatowe, ochrony kraju, ubezpieczeniowe, statystyki oraz samorządy. Np. według tych ksiąg listy się mieszczących wsi, sporządza listy dzieci w wieku

szkolnym oraz poborowych. Są one szczególnie ważne z uwagi na przygotowania do spisu ludności 1999 r.

Okres ważności ksiąg gospodarczych przedłużony został do roku 1996, gdyż obecnie na Litwie trwa reforma administracyjna, uduklądnia się rekwiizyty tych dokumentów, ich wzory. Na przygotowanie nowych dokumentów po-

trzeba czasu i środków.

W związku z tym Departamentowi Statystyki wspólnie z ministerstwami reform administracyjnych i samorządów oraz finansów zlecono do 1 maja przyszłego roku zgłosić rządowi Litwy postulaty w sprawie nowych dokumentów ewidencyjnej gospodarzej starostw, trybun ich uzupełnienia i wykorzystania.

(ELTA)

Święto Jesieni zawitało do szkoły...

— Bądź wesoły jak wiosna, a bogaty jak jesień — podobno bywało to przedzie wszystkim pakietem rolnikom, jako że spichlerze, składowiska żywe z nastaniem jesieni wypełniają się bogactwami niosów, ogrodnów, pól. Co prawda, poprzedza to okres wyczerpanej pracy. Dobrze o tym wiedzą uczniowie Podbrzeskiej Szkoły Średniej (rejon wileński), bowiem większość z nich nieraz pomagała w pracach polowych swym rodzicom, spółce rolnej od lat specjalizującej się w uprawie warzyw. Nie stanowiły wyjątku również rok bieżący.

Jakby starając się dowiedzieć wartości pracy swoich rodziców, dzięki wsparciu wicedyrektorki szkoły Krystyny Juršienė, uczniowie szkoły już prawie do końca jesieni organizują spotkanie święto. Podstawowym jego punktem jest prezentacja wytworzonych z warzyw, pieczone wytworzonych z warzyw.

— Na takim święcie prezentuje się wszystko, co można uzyskać z warzyw — powiedział dyrektor szkoły Jerzy Plaugo. — I chociaż takie święto stało się już tradycyjną w naszej szkole, za każdym razem nabiera ono nowych barw, wzbogaca się. Przykładowo w roku bieżącym

został ogłoszony również konkurs na missa Jesieni, a ubiegający się o to miasto uczestnicy, musieli popisać się bogatą wiedzą z zakresu warzywnictwa, zaprezentować najbardziej pomyslowy strój przedstawiający jesienną atrybutykę. Toteż jury, składające się zaszadniczo z członków komitetu uczniowskiego, miało niełatwe zadanie wytypować najlepszych. Ostatecznie zwycięzcami zostali uczni-

wie 12 klas Kotrina Lezienaitė i Edward Ostrouch.

Po ogłoszeniu konkursu w klasach odbyły się wczorki z herbatką, podczas których uczniowie, rodzice mieli możliwość degustować "eksponaty" własnoręcznie przygotowane.

Danuta WOJTUSIAK

NA ZDJĘCIU: fragmenty Święta Jesieni w Podbrzeskiej Szkole Średniej.

Fot. W. Żarnostekow

Rodacy — rodakom

Przyszłość gospodarstw rolnych: specjalizacja w jednym kierunku

KRZYSZTOF CZARNOCKI, kierownik zespołu do spraw pomocy rolnikom polskim na Litwie przy Stowarzyszeniu "Wspólnota Polska" z racji swych obowiązków dość często gości w Wilnie. Ostatnio prowadził kurs na temat opracowania programu organizacji gospodarstw indywidualnych w Wileńskiej Pomaturalnej Szkole Rolniczej, odwiedził też poszczególne rolnictwa, którzy uzyskali pomoc w postaci nasion zbóż, sadzonek i ziemniaków, sadzonek drzew owocowych w rejonie wileńskim i soleńskim. Ciekawił się, czy przekazane w darze nasiona upraw zbóżowych, które w zasadzie stanowiły elitę lub superelitę, nie "poszły na marne", nie zostały skarmione bydła. W zaobserwowaniu bowiem było, że rolnik, który otrzymał nasiona, po roku — po zbiorze plonu — odsprzedał część za symboliczną cenę siewadów, innemu rolnikowi pragnącemu uprawiać te odmiany zboża, ziemniaków.

Czy zasada ta była przestrzegana? Korzystając z okazji poprosiliśmy p. Czarnockiego o podzielenie się spostrzeżeniami z poszczególnych gospodarstw, które odwiedził, i o spojrzenie wstecz — ocenie okazanej pomocy w bieżącym roku i od rozpoczęcia akcji "Wspólnota Polska".

Za jedno z ważkich osiągnięć p. Czarnocki uważa zorganizowanie współpracy ODR-ów (Oficjów Doradztwa Rolniczego) Radomskiego, Białostockiego i Szepietowa (województwa) z biurami konsultacji rolniczej rejonu wileńskiego, trockiego i soleńskiego. Najdalej posunęła się współpraca między województwem łomżyńskim a rejonem soleńskim.

Z inicjatywy senatora p. Stepiły województwo łomżyńskie dodatkowo wzięło rejon soleński w opiekę. Sąd pomóc w projektowaniu zespołu meczarskiego, zorganizowanie wspólnie z doradcami z ODR-u Dnia Pola, wyrażenie Soleńskiego Biura Konsultacyjnego w odpowiedni sprzęt, pomoce pogładowe, literaturę doradczą, wideokasety itp.

Konsultanci biur rejonów wileńskiego, trockiego i soleńskiego w roku bieżącym odbyli tygodniowe kursy w Oficjów Doradztwa Rolniczego, z których współpracują. W dobre obecnej w Wileńskiej Pomaturalnej Szkole Rolniczej trwa kurs uprawy truskawek, przewidziany jest podobny kurs z uprawy pieczarek, a także praktyczna wizytacja pieczarek w Polsce.

Co się tyczy rozmrażania nasion upraw zbożowych — powiedział pan Czarnocki — to nawet przeszło moje oczekiwania. Przekazując nasiona myślałem, że jeżeli połowa się z tego uratuje, to będzie dobrze. A tymczasem widziałem osem plantacji zasianych pszeniznem. Zainteresowanie tą uprawą wzrosło szczególnie w okolicy, gdzie były posiane większe plantacje.

Przykładowo w Białej Wącej, według słów Aliny Komar — kierowniczki praktyk w szkole, drzwi dołownie się nie zamknięły: tytu było chętnych nabyć pszenizno. Natomiast na terenie rejonu soleńskiego, kierownik spółki "Batorynia" Wojciech Szylko sprzedał nasiona dla 32 rolników.

— Przepuszczam — powiedział p. Czarnocki — że podobna sytuacja jest też z uprawami jarym. W roku bieżącym pszenizno dało w Białej Wącej 32 c z ha, żyto — 31 c. Natomiast w Soleńskim — pszenizno zebrano po blisko 40 c z hektara. Warto więc je uprawiać, tym bardziej, że w porównaniu z żytem jest o wiele cenniejsze pod względem wartości odżywczych i stanowi doskonałą paszę dla zwierząt.

Trwa praca również przy zakładaniu wzorcowego sadu produkcyjnego i szkółkarstwa w rejonie wileńskim. Zgodnie z projektem Instytutu Sadownictwa i Kwaciarnictwa w Skierniewicach, który jest inicjatorem

założenia takiego sadu, zajmie on 10 ha.

Wiosną obsadzono już 1,7 ha. Jablonie dobrze się przyjęły. Zgodnie z planem w sadzie znajduje się 27 odmian drzew i krzewów owocowych, w tym winie, jabłonie, śliwy, grusze, malina, czarna porzeczka, borówka wysoka itp. — ogółem wartości 50 mln zł.

W związku z tym Instytut Sadownictwa i Kwaciarnictwa w Skierniewicach proponuje praktyki sadownicze w uprawie roślin kwaciarskich, które powstają od wczesnej wiosny do jesieni, czyli w okresie wegetacyjnym upraw. Zdaniami p. Czarnockiego, tradycyjne rolnictwo, kiedy się chowa jedną krowę, parę prosiaków, nie ma przyszłości. Chcemy czy nie, na świecie zdołają rączyć już specjalizacja w jednym kierunku. Musimy do tego się dostosować. Przykładowo w Soleńskim w ogóle nie ma sadów, jeżeli brać pod uwagę przemysłową ich produkcję.

Będąc wśród rolników — mówi p. Czarnocki — interesowałem się ich potrzebami. Prosiłem aby bardzo zróżnicowane. Prosił o nasiona serdeli, jęczmienia browarnego, hubinu. "Darmowe prezenty" już się kończą i trudno mi powiedzieć, jakie z tych prób uda się zaasopki. Na rok przyszły w ramach pomocy chcemy zaprezentować pewną ilość pszenizno rolniczych dla Biura Konsultacyjnych w rejonie soleńskim, trockim i wileńskim.

Przewidziana jest też kontynuacja pomocy dydaktycznej szkole w Białej Wącej, w związku z wprowadzeniem kierunku nauki w zakresie agrobiologii, jak też kursu ekonomicznego gospodarstwa domowego dla wykładowców szkół rolniczych nie tylko Białej Wącej, ale też dla personelu Biura Konsultacyjnych, jak też studentów.

Jeżeli spojrzeć wstecz, to od 1993 roku, od rozpoczęcia akcji pomocy dostarczyliśmy 87.750 kg kwalifikowanych nasion i sadzonek (w roku bieżącym 10.150 kg), 31 transportu naszyn i narzędzi rolniczych (w roku bieżącym 1 transport), dwie chłodziarki mleka dla organizujących się w rejonie wileńskim dwóch spółdzielni meczarskich, no i wzięty wspomniany już sadzonek drzew owocowych, a konkretnie — 2.060 jabłoni, które wysadzone na powierzchni 1,7 ha.

Danuta DANOWSKA

Sentencja dnia

Polowy dzień dokonał, kto zaczął.

HORACY

Znad Wiliti

Radio 73.34/103.8 FM

Codziennie

18.05

Konkurs "3 x Tak"

KOPIWE

Alina

OFERUJE POLSKIE DANIA
ORAZ ORGANIZUJE
PRZYJĘCIA Z RÓŻNYCH
OKAZJI.

Serdecznie zapraszamy!

Vilnius, Pylimo 49,
tel. 62-20-94.

(Zam. 1212)

Tam, gdzie Witkacy "poit się" Litwą... (I) Syłgudyszki wczoraj i dziś

Stanisław Ignacy Witkiewicz (Witkacy) urodził się w Warszawie 24 lutego 1855 r. (24 dni przed Świątami — 24 marca 1855 r.). Pierwsze swoje "wakacje" już we wrześniu tego samego — 1855 r. — spędził razem z rodzicami w Syłgudyszkach na Litwie u ciotki Anieli Jankowicz.

Perwersy, samodzielny jego wyjątki, bez opieki rodziców, trwa tu od czasu do połowy sierpnia 1900 r. Jest to okres, w którym zaczyna się kształtowanie jego pasja malarstwa. Pięć lat później, w 1905 r., "On (Stasiek) ma być radości patrzeć na naturę — tyle ma to czasu w dobry i zdrowy dla duszy sposób zabiera. Jest pejszystą — nie cierpi miast i cieszy się każdą wierzwą, każdą chmurą, każdym zwierzęciem".

Najlepsze dzieła — 2 pejzaże Staśka z ...Litwy w 1901 r. — Staś przebywał w Syłgudyszkach od połowy sierpnia do połowy października. Pod koniec września, w towarzystwie ciotki Anieli i jej córki Jadwigi, wyjeżdża na parokilnowy pobyt do Petersburga, gdzie mieszkał Ernest, po czym — znów wracając do Syłgudyszek, żłak później wyjeżdża do Warszawy, a stamtąd — do Zakopanego. W listopadzie tegoż roku, w jednym z listów do siostry Marii z dnia 1901 r., Stasiek donosi: "Właśnie ostatnio wystawę obrazów, na której Staśka ma dwa pejzaże z Litwy, które bardzo dobrze wyrobiły i opinia publiczna uważa za najlepsze dzieła". Lato 1902. Od połowy lipca do końca września, Stanisław Ignacy Witkiewicz znów spędził w Syłgudyszkach kontynuując malarstwo wędrowni i "pojąc się Litwą".

Będzie tu przejeżdżał i później, niejednokrotnie.

Petersburg l... Syłgudyszki

Aniela Jankowiczka z domu Witkiewicz była siostrą Stanisława Witkiewicza — ojca Stanisława Ignacego Witkiewicza (Witkacego). Razem z mężem, Bolesławem Jałowickim, osiedli w Syłgudyszkach będąc już obywatelami w wieku starszym. Na stałe — zamieszkali w Rosji, w Petersburgu, przy ulicy Nadieżyńska 3, mieli tam duże mieszkanie. Syłgudyszki były ich majątkiem, położonym w pięknym, malowniczym miejscu, wśród pagórków, jezior, stawów. Był to majątek obejmujący kilka folwarków: Kukuciszki, Powierzyniec, Pogolone i in. Do Syłgudyszek jeździli na lato oraz święta, najczęściej — liczną rodziną. Przyjeżdżał tu brat Bolesława Yatowieckiego, Ksawery — oficer marynarki, Zan (Jan) Witkiewicz, brat Anieli, stryj Witkacego, "ciotka Zeni" i inni.

"Anclik", "Bodziel"

Tutaj, w Syłgudyszkach, młodzieńki jeszcze Witkacy flirtował prawdopodobnie z Aniela, cioteczną siostrą zwaną "Anclikiem" albo "Bodziem". Była młodszą córką ciotki Anieli. Ciepła, serdeczna, łagodna trafiła mu do serca (późniejsza Melania z "Przemienego wiatrem"), "I chyba ona najbardziej Syłgudyszki kochała. Nie chciała na przykład brać ze swoim Beliną ślubu w Piłtze, tylko w Syłgudyszkach! I choć zamieszkała z nim w Strzelcach w Radomskiem, swoje dopiero co narodzone dzieci tasczyła na chrzestny aż do Syłgudyszki! Gdy w 1920, w wyniku akcji generała Żeligowskiego Syłgudyszki znalazły się po stronie litewskiej, nie mogła tego przeboleć, przyjeżdżała więc ze Strzelców do Wilna, przekradła się do Syłgudyszki przez

zieloną granicę! Pokreśliła się trochę po drodze, obejściła, napatrzyła i wracała" (Joanna Siedlecka "Mahatma Witkacy").

"Kniaź Bolesław Bolesławowicz"

"Za swoje rodzinne gniazdo uważała Syłgudyszki generałowa Jadwiga Sosnkowska, również spokrewniona z Witkacym. Jej matka Ada Żukowska, córka Anieli Jankowiczkiej była cioteczną siostrą Witkacego. To do niej właśnie często się zwracał per "Kniaziówno". "Ada Bożeniec - Jadwiocka - Żukowska, księżniczka na Perjastawiu" — przedstawiała się w Piłtze, gdy chciała coś załatwić albo zrobić tylko wrażenie. Bo Jałowiccy, mimo że znaczni, bogaci i kiedyś podobno rzeczywiście z dobrami na Ukrainie, na Perjastawiu, nie mieli jednak tytułów książęcych". (Joanna Siedlecka "Mahatma Witkacy"). Ale — snobowali się w nich przecież, gdy Bolesława Jałowickiego ktoś nazywał "Kniaziem Bolesławem Bolesławowiczem" — miękki, łagodni, nie ukrywał zadowolonia...

Bolesław Jałowicki l... Nowo-Święciany

Kim był Bolesław Jałowicki? Nie-

wielu dziś wie o tym, że Nowo-Święciany (Svenčioniai) swój intensywny rozwój zawdzięczają w dużej mierze właśnie... mężowi ciotki Witkacego — Bolesławowi Jałowickiemu.

Nowo-Święciany w roku 1894 były osadą kolejową robotników, zatrudnionych podczas budowy kolei waskotorowej na szlaku od Nowych Święcian do Głębokiego i w drugą stronę przez Kołomyani do Poniewieża. Budowę tej linii kolejowych carski rząd rosyjski powierzył prywatnemu towarzystwu rosyjsko-belgijskiemu pod nazwą "I Towarzystwo Dróg Dojazdowych w Rosji". Stało się ono prytulkiem dla wszystkich tych pracowników, którzy ze względu na narodowościowych nie mogli otrzymać posady na rządowych kolejach. Właśnie prezesem tego towarzystwa został inżynier Bolesław Jałowicki, krewny m. in. prezydenta Gabriela Narutowicza.

W sąsiedztwie z... "Żelaznym" Felkiem

Bolesław Jałowicki po zakończeniu studiów w Akademii Komunikacji, pracował jako inżynier, był wybitnym specjalistą w dziedzinie kolejnictwa, za co dostał od cara honorowy tytuł generała. Swoje Syłgudyszki na Litwie niewątpliwie kochał, bo nie zdał ich

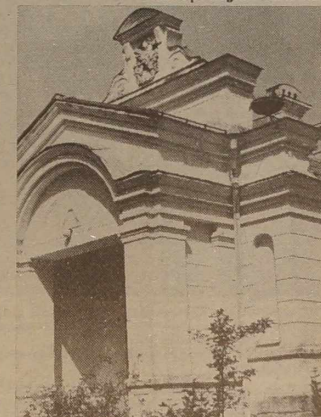
jedynie na łaskę zarządcy, ale razem z nim (zarządcą był Montwiłł) dbał o majątek, który z dnia na dzień rozkwitał. Sprzedawano zboże, warzywo, masło, ryby z własnych stawów. Wszystko było tu własne, z wyjątkiem miodu. Pyszny miód akacjowy brało się od sąsiadów Dzierżyskich z sąsiedniego Dzierżynowa, rodziców "Żelaznego" Felka, z którym cioteczna siostra Witkacego — Ada Jałowicka — jako jeszcze młoda dziewczyna często grywała w tenisa.

(C.d.n.)

Alwida Antonina BAJOR
Syłgudyszki (Saldutiškis)
Regionu litewskiego (Litwa)

NA ZDJĘCIACH: Stanisław Ignacy Witkiewicz (Witkacy) jako małe dziecko (Już po niejednokrotnych wakacjach w Syłgudyszkach na Litwie). Ślub Anieli Jankowiczkiej, ciotecznej siostry Witkacego z Tadeuszem Beliną w Syłgudyszkach (maj 1909 r.). Pierwszy z prawej Bolesław Jałowicki, na lewo od panny młodej — Aniela Jałowicka, siostra Stanisława Witkiewicza, ojca Witkacego. Aniela Jałowicka-Bellonowa z dziećmi. Jeden z pejzaży litewskich Stanisława Ignacego Witkiewicza. Pałac Jałowickich dzisiaj.

Fot. i repr. Zbigniew Markowicz

Studenci wciąż czekają na kredyty

Mimo że przydzielanie kredytów na studia zostało w tym roku zacząć od 1 października, zwycięzca konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Oświaty i Nauki, bank "Hermis" wciąż jeszcze nie zaczął tego robić, gdyż dotychczas nie został zawarta umowa z tym placówką, która specjalista wydziału studiów i kierownictwa Oświaty i Nauki Ryszarda Kocubskiego powiedział korespondentowi ELTA, że obecnie projekt umowy o kredytach na studia omawiają z "Hermisem" wyższe uczelnie Litwy.

Jak informuje R. Mockevičius, do umowy ma być podpisany jeszcze w

tych miesiącu, przy czym neguje się ewaluacyjności, znacznej zmiany projektu umowy.

Zgodnie z zatwierdzonymi przez rząd w połowie lipca "tymczasowymi przepisami udzielania kredytów na studia studentom wydziałów dziennych udzielania uczelni" kredytom mają udzielać gwarancji wyższe uczelnie. Oznacza to, że nie zwroćny kredyt opłacić lub wyśczechować powinna ta wyższa uczelnia, w której się uczy student, zalegający ze zwrotem pożyczki.

Założenie to było niezbędne, bowiem w przepisach przewidziane jest,

że zawierając umowy o kredycie na studia studenci będą musieli zgłosić bankowi pisemne zobowiązanie zwrotu tej sumy według ustalonych warunków, a nie zwroćny kredyt zostanie wycofany w tymby przewidzianym przez ustawy i umowę o kredycie".

Dyrektor Departamentu Kredytów Banku "Hermis" Judita Ramonaitė poinformowała agencję ELTA, że przygotowana przez bank umowa Ministerstwa Oświaty i Nauki została zgłoszona jeszcze we wrześniu. "Dopóki nie ma umowy, dopóty nie możemy kredytować studentów, ale

gdy dokument zostanie podpisany, kredytów z najwyższ 5 proc. odsetkami rami będziemy mogli udzielać w tych miastach Litwy, w których istnieją wyższe uczelnie", powiedziała J. Ramonaitė.

Od początku bieżącego roku akademickiego studenci wciąż nie mogą otrzymać kredytów, gdyż Litewski Bank Rolny, który to robił w ubiegłym roku, już ich nie udziela, a z "Hermisem" wciąż jeszcze nie ma umowy.

Wyższe uczelnie Litwy są zaniepokojone, że sporne założenie co do gwarancji udzielanej przez uczelnie, stanie się zagrożeniem dla funduszu stypendialnego, gdyż każdy student, który nie zwroci kredytu, "zagarnie" stypendia swoich trzech kolegów. Jest

np. uda się na studia za granicę, udzielony mu kredyt będzie równy stypendium 9 studentów.

W dokumencie o kredytach powiedziane jest, że "kredyty może być udzielany na jeden rok kalendarzowy bądź na każde półrocze z osobną według trybu ustalonego przez Ministerstwo Oświaty i Nauki". Rektor Litewskiej Akademii Muzycznej prof. Juozas Antanavičius uważa, że to założenie pozwala ministrowi omówić powstały problem i zaproponować wyjście z sytuacji: poprzez zatwierdzenie budżetu rocznego wyższe uczelnie otrzymałyby dodatkowe środki, przeznaczane na opłatę nie zwroćnych kredytów.

Gylys MARCINKIŪVIČIUS,
kor. ELTA

Z doniesień PAP

ELTA, PAI PRESS

Polska

Do wyborów prezydenckich tylko trzy tygodnie

Tylko trzy tygodnie pozostały już do 1 tury wyborów prezydenckich. Z deklaracji kandydatów wynika, że żaden z nich nie zamierza zrezygnować z walki.

Marek Markiewicz jest nadal kandydatem Republikanów — oświadczył przedstawiciel tej partii, ale w tym tygodniu odbędzie się posiedzenie zarządu, które zdecyduje, czy popierać Markiewicza pomimo niskich notowań w sondażach wyborczych.

W Siedlcach Hanna Gronkiewicz-Waltz powiedziała, że nie zrezygnuje z kandydowania, gdyż ma zbyt wysoką pozycję w sondażach. Wcześniej, podczas rejsu po Wiśle, obiecała organizacjom ekologicznym, że jako prezydent będzie poważnie traktowała ich problemy.

Jan Olszewski też nie zamierza zrezygnować. Na konferencji prasowej w Warszawie skrytykował niektóre fragmenty wywiadu prezidenta dla "Gazety Wyborczej", w którym Lech Wałęsa obwiniał go za niekorzystny dla Polski Wyborczej". W tym Lech Wałęsa obwiniał go za niekorzystny dla Polski Wyborczej". W tym Lech Wałęsa obwiniał go za niekorzystny dla Polski Wyborczej".

W Warszawie spotkał się z dziennikarzami. Na spotkaniu z członkami popierającej go UChS Akcja Ekumeniczna opowiedział się za państwem neutralnym światopoglądowo. Tadeusz Zieliński natomiast, podczas rozmowy z przedstawicielkami organizacji kobiecych i feministycznych, opowiedział się za uznaniem przerwania ciąży za sprawę sumienia oraz przeciwko "kresce z religii na świadectwach szkolnych".

Poza Warszawą przebywał Lech Wałęsa. Na spotkaniach w regionie radomskim i kieleckim powiedział, że Polska musi w ciągu dwudziestu lat nadrobić zaległości, które inne kraje pokonały w ciągu ponad 50 lat. Miejsca, do których prezydent nie zdaje dotrzeć odwiedził 13 placówek, reklamujących Wałęsę i jego hasło wyborcze "Polska musi być silna".

W. Brytania

70 urodziny żelaznej lady

16 października była brytyjska premier baronowa Margaret Thatcher obchodziła swe 70 urodziny. Na przyjęciu urodzinowym była obecna śmietanka polityczna Wielkiej Brytanii.

NAZDZIĘCIU: obecny premier John Major składa urodzinowe życzenia swej poprzedniczce.

Fot. EPA-ELTA

USA

"Marsz miliona mężczyzn" manifestacją jedności Murzynów

Kilkaset tysięcy czarnych Amerykanów — a według organizatorów, nawet ponad milion — zgromadziło się na Maltu (głównym czarnym skwerze-trawniku) przed Kapitołem w Waszyngtonie, w potężnej manifestacji jedności swojej rasy wobec problemów stojących przed murzyńską społecznością w USA.

Choć głównym organizatorem wieceu — zwanego "marszem miliona czarnych mężczyzn" — jest znany z rasizmu i antymurzyńskiego przywódca czarnych muzułmanów, Louis Farrakhan, jego uczestnicy podkreślają, że sens manifestacji daleko wykracza poza osobę tego kontrowersyjnego działacza.

Obok czarnych muzułmanów, w marszu-wieczu uczestniczą także niektórzy przywódcy Kościołów chrześcijańskich. Wszyscy podkreślali,

że kierują się solidarnością czarnych. Jeden z szeregowych uczestników manifestacji oświadczył: "Jest takie przysłowie: potrzebne całego plemienia, żeby wychować dziecko. Jesteśmy tutaj jako plemię".

Głównym celem wieceu, który organizatorzy nazywają "marszem pokuty i pojednania", było wezwanie afroamerykańskich mężczyzn do odpowiedzialnego życia w społeczeństwie, spełniania obowiązków wobec rodzin, wyrzeczenia się przemocy, alkoholu i

narkotyków. Uznając tym samym fakt kryzysu w murzyńskiej społeczności — którego objawem jest na przykład rekordowy odsetek rozbitych i niepełnych rodzin (prawie 60 procent) — przywódcy marszu chcą również zmobilizować czarnych Amerykanów do aktywniejszej walki o interesy murzyńskiej społeczności.

W przedstawicielstwie do słynnego murzyńskiego marszu Martina Luthera Kinga na Waszyngton w 1963 roku, w którym uczestniczyli również biali, organizatorzy przedniezłotkowego wieceu wykluczyli ich udział. Do uczestników demonstracji zapewniano nawet, by przywieźli ze sobą do Waszyngtonu

własną żywność i mieszkali w swych czarnokorych znajomych, aby "nie dać się wzbogacić białym handlarzom". W głównym organie czarnych muzułmanów "The Final Call" (Ostatecznie wezwanie) apeluje się o utworzenie "odrębnego państwa murzyńskiego" — w USA lub gdzie indziej — a sam Farrakhan wypowiada się przeciwko "mieszaniu ras" i mieszanym małżeństwom.

W przeddzień marszu w Waszyngtonie odbyła się konferencja na temat "murzyńskiego Holocaustu", której uczestnicy twierdzili, że zagłada Żydów była niczym w porównaniu z cierpieniami czarnych w Ameryce, które trwały ponad 400 lat. Jeszcze na kilka dni

przed marszem Farrakhan, który dawno wyparł się swoich zwolenników radykalnych wypowiedzi, obwieszczył w wywiadzie telewizyjnym, że Żydzi — także koreańscy i arabscy właściciele sklepów w murzyńskich dzielnicach — "krowiopicają" czarnych, a biali "dają im w zamian".

Na temat manifestacji pisał także prezydent Clinton, pochlebnie pisząc, że ona potępienie dzieliące Amerykę USA przesłanie Farrakhanowi.

Marsz sprowadził także ruch w centrum stolicy i spowodował wypięcie korki na drogach dojazdowych do Waszyngtonu.

Francja

Kolejna eksplozja w paryskim metrze

30 osób zostało rannych w zamachu bombowym, do jakiego doszło we wtorek rano w Paryżu, w podziemnej kolejki podziemnej RER między stacjami Malesherbes i Orsay i Saint-Michel. Stan 12 osób jest ciężki, a dwu określano jako skrajnie krytyczny.

Wybuch nastąpił w kilka sekund po odjeździe pociągu ze stacji Malesherbes. Widziano przed odjazdem pociągu dziwno podejrzanego osobnika "o wyglądzie północnoafrykańskim", który wyskoczył z pociągu postawiając wewnątrz jakiś pakunek.

Policja aresztowała już jednego z podejrzanych. Równocześnie służba bezpieczeństwa intensywnie poszukuje ciemnoniebieski samochód BMW z trzema osobnikami. Policja podejrzewa, że mogą to być organizatorzy zamachu.

Eksplozja nastąpiła w drugim wagonie pięciowagonowego składu pociągu RER. Na tym odcinku linia C szybkiej kolei podziemnej biegnie wzdłuż lewego brzegu Sekwany. Wybuch nastąpił zaledwie 300 metrów od stacji Saint-Michel, gdzie w lipcu br doszło do pierwszego zamachu przeprowadzonego przez algierskich fundamentalistów. Nie jest wykluczone, że zapalnik był tak nastawiony, aby eksplozja wydarzyła się właśnie na tej stacji.

Od trzech miesięcy w Paryżu obowiązuja nadzwyczajne środki

bezpieczeństwa, zwłaszcza jeśli chodzi o szybką kolej podziemną. Okazywało się jednak, że mobilizacja tak znacznych sił policji, żandarmerii i wojska nie przeszkodziła terrorystom w przeprowadzeniu kolejnego zamachu.

Według świadków wtorkowej eksplozji, po tym głównym wybuchu czuć było zapach prochu, po czym pojawiły się kłęby czarnego dymu. Eksplozja zerwała dach jednego z wagonów kolejki, nie którzy pasażerowie twierdzą, że słyszeli dwa wybuchy — w tym pierwszy unieruchomił pociąg w tunelu, a kilkanaście sekund później nastąpił wybuch zerwał dach oraz wywarł drzwi i siedzenia w drugim wagonie.

Bośnia

Spotkanie grupy kontaktowej w Moskwie

W Moskwie rozpoczęło się we wtorek rano spotkanie przedstawicieli pięciu państw grupy kontaktowej ds. krajów byłej Jugosławii.

W konsultacjach uczestniczyli wiceminister spraw zagranicznych Rosji Igor Iwanow, specjalny przedstawiciel prezydenta Clintona w krajach B. Jugosławii i zastępca sekretarza stanu ds. europejskich Richard Holbrooke; natomiast Francja, Niemcy i Wielka Brytania są reprezentowane na szczeblu dyrektorów politycznych MSZ. W spotkaniu bierze także udział przedstawiciel Unii Europejskiej Carl Bildt.

Moskiewskie konsultacje są ostatnim roboczym spotkaniem grupy kontaktowej przed rozmowami

pojęowymi z udziałem przedstawicieli stron konfliktu jugosłowiańskiego, które powinny rozpocząć się w końcu października w Nowym Jorku.

Moskiewskie spotkanie grupy kontaktowej ma na celu "podzielić obowiązków" związanych z uregulowaniem konfliktu między poszczególnymi członkami grupy.

Jednym z głównych tematów konsultacji grupy kontaktowej w Moskwie jest niewątpliwie rola Rosji w uregulowaniu konfliktu bośniackiego.

Serbowie bośniacki obwinili we wtorek oddziały zdionowionej przez Muzultmanów bośniackiej armii rządowej o naruszenie rozejmu w Bośni północno-zachodniej.

Lokalna rozgłoska belgradzka "Radio Politika" powołując się na serbskie źródła wojskowe w Banju Luce podała, że w nocy z poniedziałku na wtorek i we wtorek rano serbskie pozycje i miejscowości wokół Sanskiego Mostu były ostrzelane przez artylerię muzułmańską.

Na innych frontach wojny domowej w Bośni porozumienie o zawieszeniu broni jest w zasadzie przestrzegane.

Rosja

Bombardowania w Czechenii niezgodne z rozkazem Jecyna

Bombardowania wiosek czecheńskich w ostatnie 2 weekendy były sprzeczne z poleceniem wydanym przez prezydenta Rosji Borysa Jecyna — oświadczył sekretarz Rady Bezpieczeństwa Rosji Oleg Łobow.

"Bombardowania są zakazane. Odnosny rozkaz prezydenta porostaje w mocy" — powiedział Łobow. Dodał jednak, iż obszar, na którym doszło do bombardowań, jest zajmowany przez nielegalne oddziały zbrojne (czecheńskich powstańców), i dlatego trudno jednoznacznie stwierdzić, co tam naprawdę zaszło.

Dowództwo rosyjskie zdecydowanie nie zaprzeczyło przeprowadzeniu bombardowań na południu Czechenii, w których zginęło około 30 cywilów.

Argentyna

Szczyt iberoamerykański

Uczestnicy obradującego w argentyńskiej miejscowości Bariloche, położonej 1.700 km na południe od Buenos Aires, piątego szczytu iberoamerykańskiego ostrzegli, że handel narkotykami i nierówności społeczna zagrażają demokracji i stabilności politycznej w Ameryce Łacińskiej.

Prezydent Kolumbii Ernesto Samper stwierdził, że walka z narkotykami to sprawa całego świata, a nie tylko krajów, w których transportowane są "diabelskie ładunki". Powiedział, że Kolumbijczycy zapłacili wysoką cenę za walkę z przemytem narkotyków.

Przywódcy 21 krajów Ameryki Łacińskiej oraz Hiszpanii i Portugalii akcentowali w swych przemówieniach znaczenie oświaty w rozwoju ich krajów, co jest

głównym tematem szczytu iberoamerykańskiego. Prezydent Panamy Ernesto Perez Balladara poinformował o planach przekształcenia amerykańskiej bazy wojskowej, która zwroconą zostanie Panamie w roku 2000, w "Miasteczko Nauki, prawdy i Uniwersytet Iberoamerykański".

W przemówieniach akcentowano również konieczność walki z ubóstwem i nierównością społeczną.

OGŁOSZENIA

SPORT

Wokół piłki nożnej

* Bieżący tydzień stoi pod znakiem rozgrywek o europejskie puchary w piłce nożnej. Wczoraj odbyło się 15 spotkań 1/16 turnieju o Puchar UEFA (16 mecz odbędzie się 15). Największe zainteresowanie budzą mecze: Leeds United - PSV Eindhoven, Brentford IF - FC Liverpool, Olympique Lyon - Lazio Rzym, Racing - AC Milan. Dziś natomiast odbędą się mecze trzeciej serii spotkań Ligi Mistrzów. W tym turnieju na czoło wybija się rywalizacja liderów grupy "A" piłkarski FC Porto z Panathinajkosem. Rywalom warszawskiej Legii będzie mistrz Anglii - Blackburn Rovers.

W czwartek rozegrane zostaną spotkania 1/8 finału Pucharu Zdobywców Pucharów. Pogromcą wileńskiego Żalgirisu - turecki Trabzonspor zmierzy się na własnym boisku z drużyną Deportivo La Coruna. Do najciekawszych meczów tej rundy należałoby zaliczyć: Paris St. Germain - Celtic Glasgow, Real Saragossa - FC Brugge i Sporting Lisbóna - Rapid Wiedeń.

* H. Apostel - trener piłkarskiej reprezentacji Polski - zostanie na swym stanowisku do końca eliminacji mistrzostw Europy - stwierdził na konferencji prasowej prezydium Polskiego Związku Piłki Nożnej sekretarz generalny PZPN M. Latkiewicz. Jest to zgodne z wcześniejszą decyzją PZPN, która mówi, że trener piłkarskiej kadry Polski niezależnie od wyników drużyny pozostaje w tej roli do zakończenia tych rozgrywek.

* Argentyńczyk D. Maradona zdobył pierwszego gola od czasu zakończenia 15-miesięcznej dyskwalifikacji. 35-letni piłkarz bramkę strzelił w ligowym meczu ekstraklasz argentyńskiej. Dzięki temu jego zespół Boca Juniors wygrał z Argentinos Juniors - 1:0.

* Szóstko osób, w tym prezydent klubu Szachtior Doneck - A. Bragin zginęło w zamachu bombowym na stadionie w Donecku podczas meczu piłkarskiego. Parę minut po gwizdku sędziego rozpoczynającego mecz pomiędzy miejscowym Szachtiorem i tawrią Symferopol potężny wybuch wstrząsnął łóża dla gości honorowych. Mecz przerwano, a publiczność została ewakuowana. W zamachu zginął Bragin i towarzyszący mu ochroniarze. Sprawujący od 18 miesięcy funkcję prezydenta klubu Bragin jednocześnie kierował jedną z największych w Donecku firm. W marcu ubiegłego roku również dokonano zamachu na jego życie. Wówczas nieznanymi sprawcy ostrzelali jego samochód.

Rozgrywka koszykarzy
W piątek rozpoczynają się trzecie mistrzostwa Litwy w koszykówce. Przed turniejem koszykarze rozegrali mecze kontrolne. Oto ich wyniki: "Neptūnas" - "Šilutė" - 63:58, "Atletas" - "Šiauliai" - 89:68, "Žalgiris" - "Savys" - 99:84, "Sakalai" - "Lietkabelis" - 103:79, "Sūduva" - "Olimpas" - 107:96. Najlepszym strzelcem tych spotkań został D. Sirtautas ("Žalgiris") zdobywając 36 pkt.

Opel nie przedłuży kontraktu

"Koncepcja samochodu Adam Opel nie przedłuży obowiązyującego do końca roku kontraktu ze słynną tenisistką niemiecką S. Graf. Liderka rankingu WTA otrzymywała od tego sponsora rocznie 1,5 mln marek. Adam Opel postanowił w obecnej sytuacji nie przedłużać kontraktu ze S. Graf, który wygasa z końcem 1995 r." - stwierdzono lakonicznie w komunikacie fabryki. W sierpniu br. ojciec tenisistki P. Graf został aresztowany pod zarzutem oszustw podatkowych.

Metodą A.R. Dowżanki
LECZYMY
od alkoholizmu, palenia, otyłości.
Vilnius, tel. 22-07-41.
(Zam. 10-V)

KONSULTACJE
LEKARZA-HOMEOPATY,
diagnostyka metodą R. Fols.
Rejestracja: tel. 62-00-07, 56-01-20
Vilnius, ul. Naugarduko 30, tel. 26-15-56.
(Zam. 1324)

Treningi karate - dla samobrony, wzmocnienia zdrowia, ochrony.
Telefonowo od godz. 7 do godz. 7.30 do godz. 22 do 22.30.
Vilnius, tel. 44-76-53.
(Zam. 1324)

Jubilski eklep "PERLAS" SKUPIJE I SPRZEDAJE wyroby jubilerskie; skupuje brylanty, zło, platynę, pallad, srebro.
Vilnius, ul. Naugarduko 30, tel. 26-15-56.
(Zam. 1328)

BIURO ZATRUDNIENIA
pomaga znaleźć pracę w Wilnie.
Vilnius, ul. Kauno 15, tel. 63-50-71.
(Zam. 1334)

WYKONUJE I USTAWIAM
różne pomniki z kamienia. Robię ogrodzenia. Prace zostaną wykonane do 1 listopada.
Vilnius, tel. 46-20-76.
(Zam. 1341)

FIRMA "UŽUŲEJA"
(ul. Bernardinų) organizuje intratne podróże komercyjne na Ukrainę. Za przygotowanie klienta przelaguje zniżka.
Vilnius, tel. 61-31-06, 61-31-42.
(Zam. 1371)

Dziewczyna
poszukuje pracy w handlu.
Tel. 26-41-96.
(Zam. 1377)

SPRZEDAJE
2-pokojowe mieszkanie na ul. Kalvarijų (wspólna kuchnia). Cena 4600.
Tel. 61-39-59.
(Zam. 1381)

SPRZEDAJE
2-pokojowe mieszkanie w Pilaitė.
Cena 12500.
Tel. 61-40-14.
(Zam. 1382)

WESELI MUZYKANTCI
Tel. 77-38-38.
(Zam. 121-D)

Drożdzy uczniowie klas dziesiątych

Fundacja Otwartej Litwy już czwarty z kolei rok ogłasza konkurs dla uczniów klas dziesiątych szkół ogólnokształcących o prawo ubiegania się o naukę w ciągu roku, 6 miesięcy lub 5 tygodni w szkołach średnich USA i Anglii. Prawo udziału w konkursie mają dociekliwi i aktywni, komunikatywni dziesiątoklasiści, których średnia postępów rocznych w klasie dziewiątej nie jest mniejsza niż 9,0 (ma być obliczona i zatwierdzona podpisem kierownika szkoły średnia ocena wszystkich przedmiotów), doskonale znający język angielski, którzy nie mieli możliwości więcej niż dwa miesiące uczyć się w kraju angielskojęzycznym.

Ankieta konkursu można otrzymać **PO NAPISANIU LISTU (TEN WARUNEK DOTYCZY RÓWNIEŻ WILNIAN) Z PROŚBĄ O ZEZWOLENIE NA**

UDZIAŁ W KONKURSIE ZE WSKAZANIEM SZKOŁY BĄDŹ KLASY ORAZ ZAŁĄCZENIEM ZAADRESOWANEJ DO SIEBIE KOPERTY ZE ZNACZKIEM POCZTOWYM.

Nasz adres:

Moksleivių mainų programa
ALF namai
Šv. Jono 5
2001 Vilnius

Na wypełnione ankiety czekamy do 15 grudnia 1995 r.

Telefonicznie oraz przy stawieniu się osobiście informacji nie udzielamy. Chętni otrzymania dodatkowej informacji zwracają się listownie.

(Zam. 1276)

ZAŁATWIAMY
dokumenty podróży dla grup oraz indywidualnie do Rosji, na Ukrainę, Białoruś.

OFERUJEMY
podróż komercyjną do Moskwy, na Ukrainę, na Węgry. Zatrudnimy agencji w innych miastach (licencja 010107).
Vilnius, tel. 44-15-58.
(Zam. 1308)

SA "Mėsa"
uprzejmie zaprasza Państwo do stałego nabywania oferowanej przez nas produkcji.
Nasz adres:
Vilnius, J. Tumo-Vaižganto 4.
(Zam. 1388)

DO WYNAJĘCIA
1-pokojowe mieszkanie (częściowo przydrożne). Telefonu nie ma.
Vilnius, ul. Rūdiš 3 m t.
(Zam. 119-D)

SPRZEDAJE SZCZENIĘTA
razy basen.
Tel. 75-81-14.
(Zam. 128-D)

SPRZEDAM
vouchery. Załatwiam wizy bulgarskie.
Tel. 61-34-24.
(Zam. 120-D)

WYDZIERZAWIĘ
garaż przy własnym domu.
Tel. 44-41-30.
(Zam. 122-D)

WYKONAM
jakościowo prace malarskie wykończeniowe.
Tel. 75-76-51.
(Zam. 123-D)

WYDAM MIESZKANIE
studentów.
Tel. 22-76-76.
(Zam. 129-D)

ORGANIZUJEMY SYLWESTRA
Zgłoszenia do 1 grudnia br.
Tel. 61-34-24.
(Zam. 118-D)

Litewska Służba Hydro-meteorologiczna przewiduje na 18 października zachmurzenie, przejaśnienia, opady. Wiatr południowo-zachodni, poranna temperatura 12-14 stopni. W ciągu następných dwóch dni kalne opady. Temperatura w nocy 7 w dzień 7-12 stopni.

DROBNE ZA DARMO Uwaga!
KURIER WILEŃSKI
Codziennie
w "Kurierze Wileńskim"
możesz zamieścić drobne prywatne ogłoszenie do 5 słów za darmo!

Kupon.....
Adres, tel.....

Po wypełnieniu powyżej zamieszczonego kuponu z treścią ogłoszenia prosimy go wyciąć i wysłać na adres redakcji.
2056 Vilnius, Laisvės 60,
"Kurier Wileński", dział reklamy, tel. 42-69-63.

Wyraz głębokiego współczucia naszej drogiej koleżance Leokadii GRYSZKO z powodu śmierci ukochanej MAMY
składają nauczyciele Rudomińskiej Szkoły Średniej nr 1

KALENDARIUM
* Środa (18.X) jest 291 dniem 1995 r. Do końca roku 74 dni.
* Znak Zodiaku - Waga.
* Imieniny: Juliana, Łukasza.
* Wschód Słońca - 6.53, zachód - 17.15. Długość dnia 10 godz. 22 min.

KURIER WILEŃSKI
Wydawca
ZSA "Kurier Wileński"
Drukowie Państwowe
Przedsiębiorstwo „Spauda”

Redaktor naczelny
Czesław MALEWSKI
Nasz adres:
Laisvės pr. 60, 2056 Vilnius,
Lietuvos Respublika
Kod 67218
ISSN 1392-0405
SL 322

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego - 42-79-01, zastępcy redaktora - 42-79-04, 42-79-48, sekretarz redakcji - 42-79-49.
DZIAŁY: polityczny, problemów społecznych - 42-78-72, ekonomiczny - 42-78-54, aktualności krajowych - 42-79-64, życia wsi - 42-79-68, szkolnictwa i młodzieży - 42-79-73, stołeczny, kultury - 42-79-77, handlu, usług, "Magazyn rodzinny" - 42-79-56, literatury i sztuki - 42-79-88, listów i interwencji - 42-69-65, reklamy i ogłoszeń - 42-69-63. Korespondenci na rejon wileński - 42-79-68, 45-03-95, sołeczniczy - 52-780, święciański - 47-59-48, trocki i szyrwiński - 42-69-65, 47-04-95, fotokorespondenci - 42-90-81.

Ogłoszenia i reklamę do "Kuriera Wileńskiego" przyjmuje się pod adresem: Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1114, tel. 42-69-63, fax 42-72-65 w dnach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżne z opinią redakcji.

Dyżurny redaktor
KRYSZYNA ADAMOWICZ